

Gebiedsofferte: Gorecht een aanbod vanuit boerenkracht

Focus Aanvalsplan Grutto en aanpak veenoxidatie

22 april 2025

Inhoud

1. Waarom een gebiedsofferte, en hoe werkt het?
2. Gorecht: gebied en opgaven
3. Aanpak
4. Aanbod
5. Ervaringen en lessen

1. Waarom een gebiedsofferte?

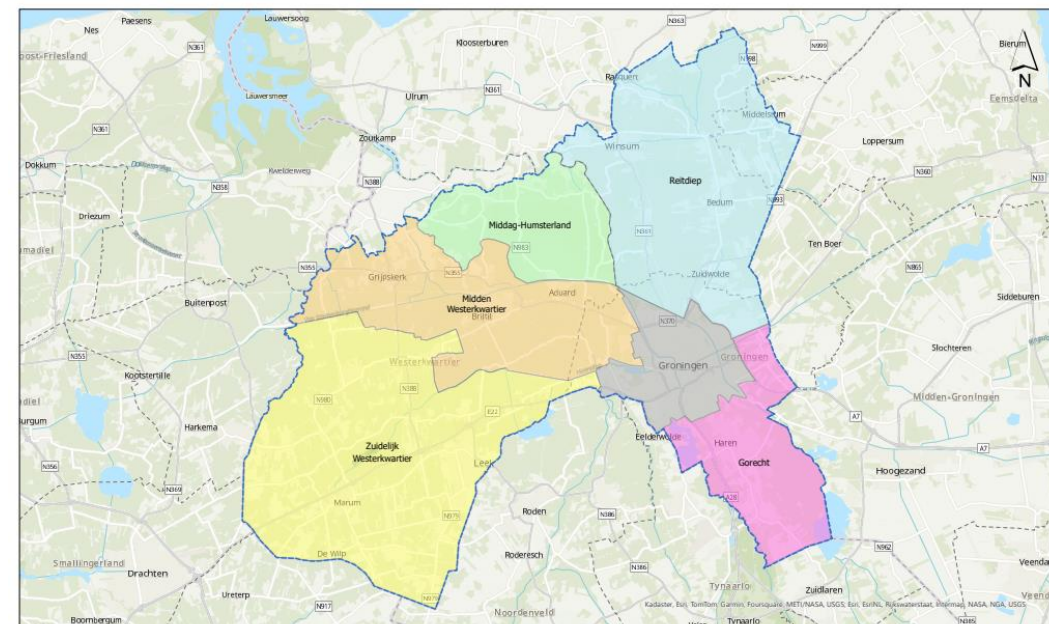
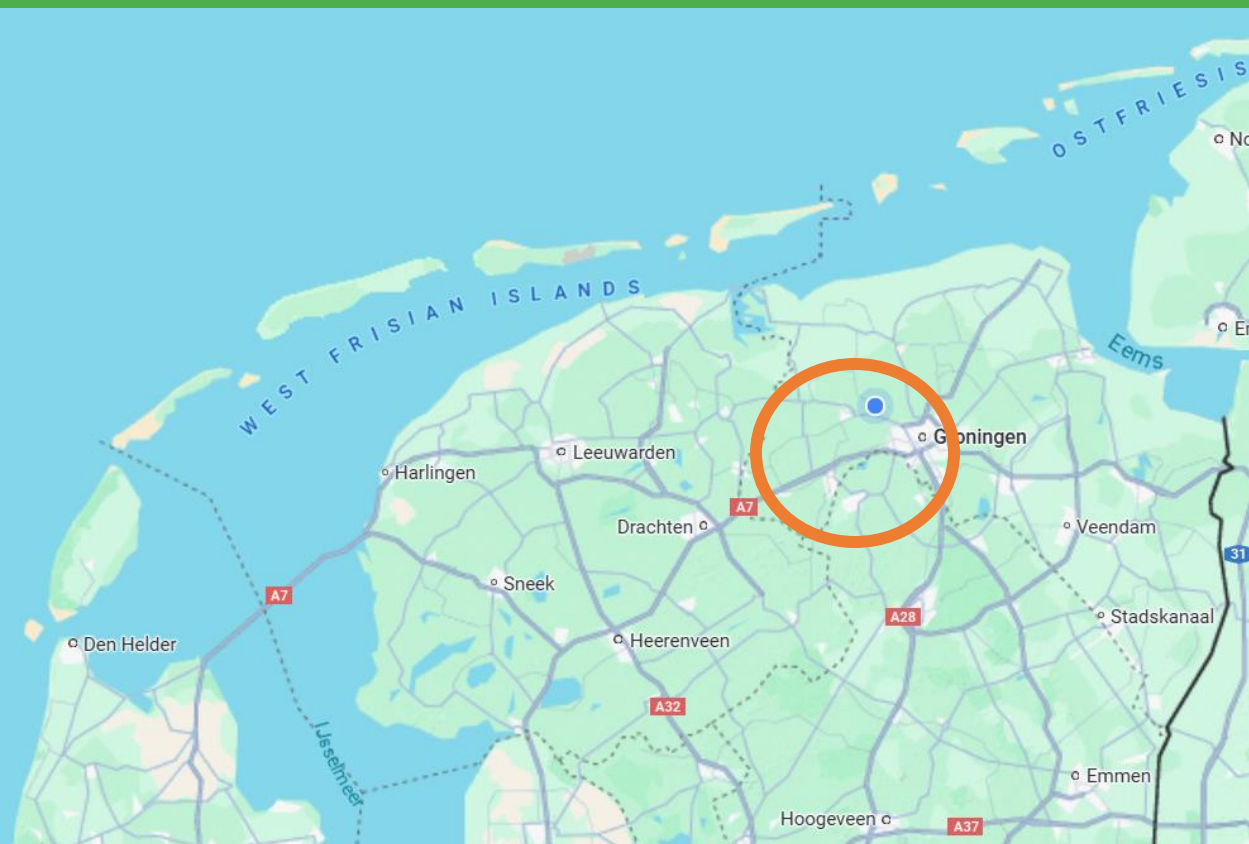
3 collectieven: 1 wens

- Vanuit de kracht van het gebied
- Zélf een gebiedsaanbod formuleren
- Als leverancier van maatschappelijk, waardevolle diensten
- Gebiedsofferte is dé manier om doelsturing in de praktijk te brengen

NPLG stopt, wij gaan door

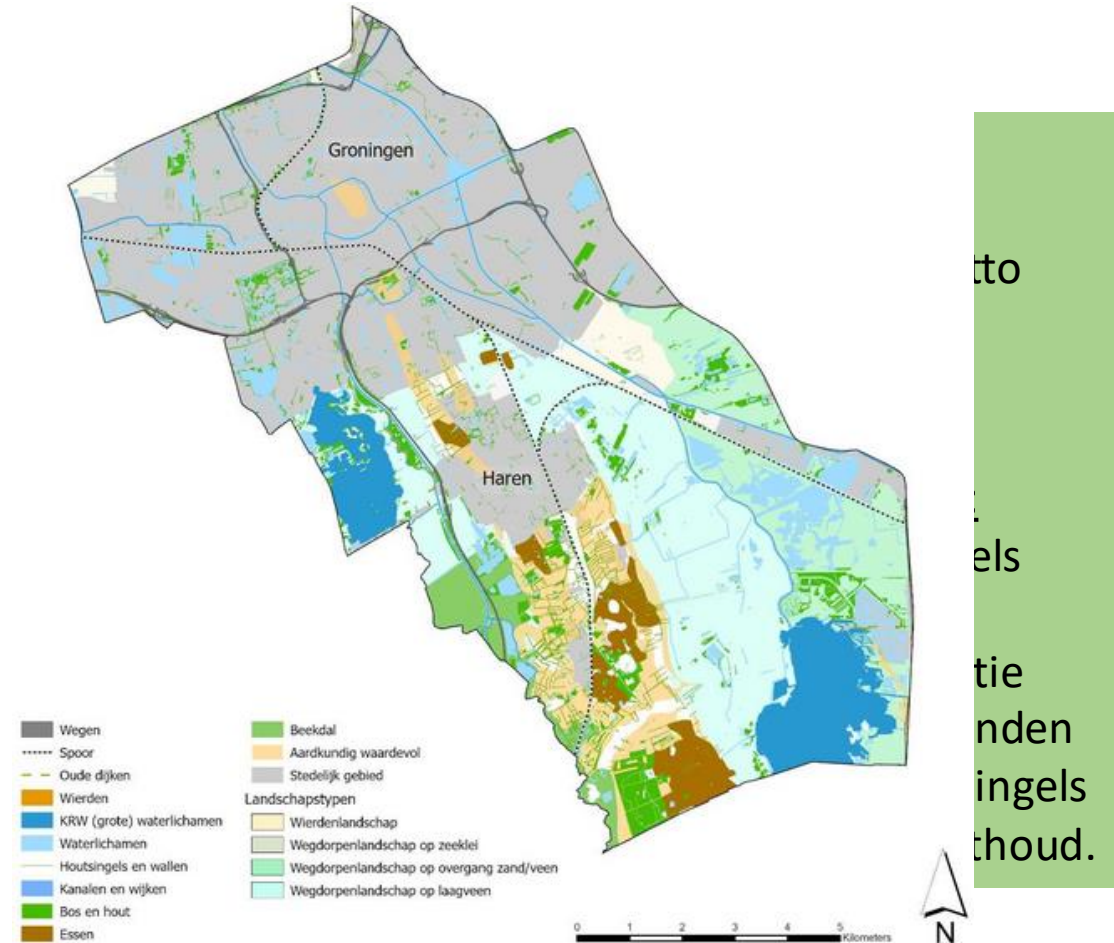

2. Gorecht: gebied en opgaven

2. Gorecht: gebied en opgaven

- Landschap: Hondsrug met aan weerszijden laaggelegen beekdalenlandschap
- Onner- en Oostpolder: Veenweidegebied, petgaten, Weidevogels, Aanvalsplan Grutto
- Natuur: N2000 gebieden Drentsche Aa en Zuidlaardermeer, NNN, particulier natuurbeheer

TLG Natuuropgaven	Groningen	Gorecht	Speerpunt gebiedsofferte
N2: regionale doelen	700ha natuur, 8000ha ANLb	120ha ANLb 50ha uitbreiding leefgebied weidevogels	Weidevogels – Aanvalsplan Grutto
N4: ammoniakreductie	1447 ton	27 ton	Extensivering
N7: houtige beplanting	10% dooraderd	5 km NVO	Groenblauwe dooradering
N8: Groenblauwe dooradering	N.B.		Groenblauwe dooradering
TLG Wateropgaven	Groningen	Gorecht	Speerpunt gebiedsofferte
W1: Waterkwaliteit	KRW	KRW	Water
TLG Klimaatopgaven	Groningen	Gorecht	Speerpunt gebiedsofferte
K1: Emissiereductie broeikasgassen veehouderij	0,19 Mton CO2-eq	0,003 Mton CO2-eq	Extensivering
K2: Koolstof vastleggen landbouwbodems	0,43 Mton CO2-eq	0,0005 Mton CO2-eq	Bodem
K3: reductie uitstoot broeikasgassen veenweide	0,06-0,08 Mton CO2-eq	0,007 – 0,011 Mton CO2-eq	Aanpak veenoxidatie

Gorecht

- Onnerpolder
(AVPG Grutto)
- Hondsrug

Speerpunten:

- Weidevogels
- GBDA
- veenoxidatie
- Natuurgronden
- Houtwal/singels
- Water vasthoud.

Aanvalsplan Grutto –

aanleiding voor aanvraag veenweide

AANVALSPLAN GRUTTO

Aanleiding:

1970: 120.000 broedparen

Nu: 35.000 broedparen

Doel:

Behoud en mogelijk groeiende weidevogelpopulatie
Met voor de deelnemer een serieuze overweging voor
bedrijfsontwikkeling en nieuwe mogelijkheden voor
opvolgers.

Verdienmodel

CO2-reductie met Valuta voor Veen

Samenwerken in veenweidegebieden en N2000

3. Aanpak gebiedsofferte

- Identificeren (TLG) opgaven, speerpunten en (eigen) expertise
- Bijeenkomst met boeren
- Gorecht Presteert; Diverse bijeenkomsten tot aanzet plan (veenoxidatie subsidie)
- Afstemming stakeholders
- Aanvullen uitwerking gebiedsofferte
- 1 op 1 gesprekken (in eerste instantie gericht op weidevogelbeheer AVPG)
- Bijeenkomsten met boeren

4. Aanbod

Gerecht Presteert (2025-2028: 4 jaar)

- Peilverhoging in A, B en C
- Toepassing waterinfiltratiesystemen WIS
- Drooglegging max 20, max 30 en max 40 cm

Gorecht presteert

Overzicht veenoxidatie
maatregelen +
peilverhoging

Legenda

- Bloed percelen peilbuis
- Drooglegging + WIS**
- Drooglegging max 20 cm
 - Drooglegging max 30 cm
 - Drooglegging max 40 cm
 - WIS Actief
 - WIS Passief
 - geen drooglegging/WIS
 - Actieve peilverhoging

Percelen Haren/Essen

Percelen langs A28

4. Aanbod

Gorecht

Maatregel	Interesse (# ha)	Kosten		
		GBD extra ANLb	GBD nieuw (ANLb)	Investering (eenmalig)
Verzwarend weidevogelbeheer	16,5ha	ANLb/AVPG		AVPG
Waterinfiltratiesystemen	152,8 PWIS 10,6 AWIS			€ 1.465.477
Hoger peil Drooglegging	84,8ha 256,2ha		€ 327.050	€ 563.486
Extensivering (100 kg N/ha/jr.)	483 ha		€ 1.467.113	
Akkerrand	1,2 ha	€ 6.097		
Botanische weiderand	0,9 ha	€ 1.803		
Botanisch weiland	0,7 ha	€ 1.628		
Ecologisch slootschonen	2,3 ha	€ 6.429		
Bodemverbetering bouwland	91,5 ha	€ 18.983		
Bodemverbetering grasland	196 ha	€ 90.348		
Houtsingels	0,6 ha	€ 9.953		
Kruidenrijke graslandrand	4,4 ha	€ 10.845		
Kruidenrijk grasland	8,4ha	€ 20.704		
Totaal		€ 166.790	€ 1.794.163	€ 2.028.963

5. Ervaringen en Lessen

Gorecht

- Boeren willen veranderen: zekerheid, aantrekkelijke vergoeding en vertrouwen
- Boeren leren van boeren
- Suddertijd nodig
- Samen kan je een eind komen
- Doen – Leren – beter doen
- Niets gaat zoals je het plant

Extra dia's voor toelichting

1. ...& hoe werkt een gebiedsofferte?

Wensen van boeren vertaald in de gebiedsofferte:

- Deelname is **vrijwillig**
- Diensten en prestaties **meetbaar** (ANLb -> KPI's)
- Langjarige vergoeding diensten: **minimaal 12 jaar**
- **Eenmalige vergoedingen voor investeringen**
- **Borging van prestaties** van de boeren op gebiedsniveaus via een **systeeminstrument**
- Overzicht van welke diensten **wel en niet stapelbaar** zijn
- We werken een **Groeimodel** uit
- We doen voorstellen voor **beheer en pacht van (natuur)grond**
- We geven aan wat nodig is om boeren te ondersteunen (**BoerenPerspectief**) om keuzes te maken

Factsheets

Ecologisch slootschonen

Instapeisen

De sloot is minimaal 2 meter breed
De sloot is volledig in eigen beheer
Watervoerende sloot

Deelgebieden

Mogelijk in alle
deelgebieden

€ 2150,- / ha

1 keer in de 5 jaar € 916,67 / ha
voor baggeren

Doel:

Het versterken van de ecologische waarde van de sloot. Door het gefaseerd schonen van de sloot blijft een deel van de beplanting staan, dit bevordert het filterend vermogen van het water, zorgt voor zuurstof en biedt een schuilplaats en voedselbron voor macrofauna in het water.

Beheervorschriften

Minimaal 25% tot maximaal 75%
van de eenheid jaarlijks schonen

Snoei- en maaiafval afvoeren of
op rillen gelegd

Schonen met maaikorf of ecoreiniger. Wanneer
gebruik wordt gemaakt van andere apparatuur moet
het bodemprofiel intact blijven

Slootvuil niet neerleggen in de
bufferstrook en/of onbemeste rand

Advies:

- Beste periode voor schonen is tussen 1 september en 1 november
- Gefaseerd schonen volgens een slotenplan
- Eventueel eens in de 5 jaar baggeren met behulp van een baggerpomp

boerennatuur

Groningen West

Factsheets

Kruidenrijke graslandrand

Instapeisen

4 indicatorsoorten aanwezig
Ligt langs een sloot (open landschap)

Deelgebieden

Open grasland,
klimaat en water

€ 1443,75 / ha

Doel:

Het bijdragen aan het weidevogelmozaïek, groenblauwe dooradering en als meerjarig habitat voor verschillende diersoorten (insecten, vogels, kleine zoogdieren en amfibieën). De bloeiende kruiden zorgen voor de aanwezigheid van insecten wat de voedselbeschikbaarheid voor vogels bevordert. Daarnaast functioneert een kruidenrijke rand als toevluchtsoort voor verschillende diersoorten.

Beheervorschriften

Geen gebruik van chemische
onkruidbestrijding op minimaal
90% van het oppervlak

Maaien en efvoeren van gras vindt
minimaal 1 keer per jaar plaats

Een rustperiode van 1 april tot
15 juni. Buiten de rustperiode is
beweiden toegestaan

Bij iedere maaibeurt minimaal
10% laten staan

Bemesting is niet toegestaan
op de randen

Minimale breedte van
3 meter

Aanvullend: Dit pakket is ook volvelds in te passen.

boerennatuur

Groningen West

Factsheets

Extensivering

Deelgebieden

Mogelijk in alle
deelgebieden

Transitiegeld voor 4 jaar

Voor extensivering naar 100 kg stikstofdierecctie /ha/j: € 2430,- / ha

Voor extensivering naar 150 kg stikstofdierecctie /ha/j: € 1680,- / ha

Doel:

Door als boer te extensiveren, dan wel door het afstoten van vee, dan wel door het aankopen van grond kan een boer diens stikstofuitstoot per hectare verlagen. Daarbij kan de uitspoeling van nutriënten als de uitstoot van broeikasgassen afnemen. Dit draagt bij aan landelijke doelen op het gebied van natuur, klimaat en water.

Instapeisen

Grondgebonden melkveehouderij

Voor 150 kg norm: geldt een
vergoeding vanaf huidige situatie
≥ 170 kg stikstofdierecctie /ha/j

N > 170 kg

Voor 100 kg norm: geldt een
vergoeding vanaf huidige situatie
≥ 130 kg stikstofdierecctie /ha/j

N > 130 kg

Beheervoorschriften

Het gebruik van kunstmest is
niet toegestaan

Het afstoten van dieren en/of
het aankopen of langjarig
pachten van grond

boerennatuur

Groningen West